

Sygn. akt I ACa 1062/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Małgorzata Wołczańska
Sędziowie :	SA Elżbieta Karpeta (spr.) SA Anna Bohdziewicz
Protokolant :	Małgorzata Korszun

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2016 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa G. D.

przeciwko Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu Okręgowego w (...)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 11 sierpnia 2015r., sygn. akt II C 124/14,

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1) zasądza od pozwanego na rzecz powódki 15 445,45 (piętnaście tysięcy czterysta czterdzieści pięć i 45/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w zapłacie od 13 stycznia 2014r.,

2) w pozostałej części powództwo oddala,

3) zasądza od pozwanego na rzecz powódki 1111 (tysiąc sto jedenaście) złotych tytułem kosztów procesu;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. znosi wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego.

SSA Anna Bohdziewicz	SSA Małgorzata Wołczańska	SSA Elżbieta Karpeta
----------------------	---------------------------	----------------------

UZASADNIENIE

G. D. w pozwie przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w (...) wniosła o zasądzenie kwoty 26.847,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty i kosztami procesu. Uzasadniając swoje żądanie wskazała, iż w dniu 11.03.2010 r. Sąd Rejonowy w D. wydał wyrok (sygn. V GC 425/09), którym jej powództwo w sprawie przeciwko B. B. zostało uwzględnione w całości. Sąd zasądził na rzecz powódki dochodzoną kwotę 49.882,02 zł wraz z odsetkami od dnia 22.01.2008 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.929 zł. tytułem kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Powyższy wyrok został zaskarżony apelacją przez pozwaną B. B.. Wyrokiem z dnia 12.08.2010r. Sąd Okręgowy w (...), zmienił wyrok Sądu I Instancji i oddalił powództwo w całości (sygn. XIX Ga 256/10), a nadto obciążył powódkę kosztami postępowania w obu instancjach - za I instancję w kwocie 2.417 zł., a za II instancję w kwocie 3.867 zł. Powódka wniosła następnie do Sądu Najwyższego skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w trybie art. 424⁽¹⁾ i n. k.p.c. - a to wskazanego wyroku Sądu Okręgowego z dnia 12.08.2010r. (sygn. XIX Ga 256/10). Po rozpoznaniu sprawy Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 25.01.2012r. stwierdził, że wyrok Sądu Okręgowego w (...) z dnia 12.08.2010r., sygn. akt: XIX Ga 256/10 jest niezgodny z prawem. Powyższe orzeczenie Sądu Najwyższego otworzyło powódce drogę do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych od Skarbu Państwa i powódka z takim roszczeniem wystąpiła. Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 18 września 2013 r., sygn. akt III Ca 816/13 zmieniającym w części wyrok Sądu Rejonowego K. w (...) z dnia 27 września 2012 r., sygn. akt I C 843/12 zasądzono na rzecz powódki od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w (...) kwotę 55.977,02 zł . Dochodzona niniejszym pozwem kwota 26 847 zł. stanowi natomiast odszkodowanie wyliczone jako odsetki od kwoty 49.882,02 zł. za okres od 22 stycznia 2008 r. do dnia 18 kwietnia 2012r: Zasądzenia tej kwoty powódka domagała się łącznie z odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa wniósł w pierwszej kolejności o odrzucenie pozwu z uwagi na powagę rzeczy osądzonej. W dalszej kolejności domagał się oddalenia powództwa i zasądzenia od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu. Pozwany podkreślił, że stwierdzenie wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2012 r., sygn. akt V CNP 14/11, niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia 12 sierpnia 2010 r., sygn. akt XIX Ga 256/10, jest równoznaczne ze spełnieniem wyłącznie jednej przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, czyli bezprawności działania. Natomiast nie przesądza automatycznie o istnieniu pozostałych przesłanek takiej odpowiedzialności. Przesłanką zasądzenia odszkodowania na podstawie art. 417' § 2 k.c. jest udowodnienie szkody i adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy realizacją niezgodnego z prawem orzeczenia sądowego a szkodą. W ocenie pozwanego powódka nie udowodniła wystąpienia szkody, ani jej rozmiaru, a także związku przyczynowego pomiędzy szkodą a niezgodnym z prawem działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu władzy publicznej. Niezależnie od powyższego pozwany zwrócił uwagę, że powódka, opierając swoje twierdzenie o możliwości wyegzekwowania świadczenia od dłużniczki na tej podstawie, że w innej sprawie dłużniczka spełniła dobrowolnie świadczenie, nie wskazała, w jakiej dacie byłaby możliwa egzekucja przeciwko dłużnicze.

Sąd Okręgowy ustalił następujące okoliczności:

W 2007 roku powódka w ramach prowadzonej działalności gospodarczej sprzedała firmie prowadzonej przez B. B. meble za kwotę 49.882,02 zł. B. B. pomimo wezwania do zapłaty nie uregulowała należności za dostarczone meble. Powódka wystąpiła w dniu 9 października 2009r. do Sądu Rejonowego w D. przeciwko B. B. o zapłatę kwoty 49.882,02 zł wraz z odsetkami od dnia 22.01.2008r. do dnia zapłaty i kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego. W sprawie tej, noszącej sygnaturę akt V GC 425/09, w dniu 11 marca 2010 r. Sąd Rejonowy w D. wydał wyrok uwzględniający powództwo w całości: Sąd zasądził na rzecz powódki dochodzoną kwotę 49.882,02 zł. wraz z odsetkami od dnia 22.01.2008 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.929 zł. tytułem kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uwzględnieniu apelacji wniesionej przez pozwaną B. B. Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2010 r., w sprawie o sygn. akt XIX Ga 256/10, oddalił powództwo w całości, a nadto obciążył powódkę kosztami postępowania w obu instancjach - za I instancję w kwocie 2.417 zł., a za II instancję w kwocie 3867 zł.

Powódka wniosła do Sądu Najwyższego skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w trybie art. 424⁽¹⁾ i n. k.p.c. - a to wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 12.08.2010 r. (sygn. akt XIX Ga 256/10). Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 25 stycznia 2012r. w sprawie V CNP 14/11 stwierdził, że wyrok Sądu Okręgowego w (...) z dnia 12.08.2010 r., sygn. akt XIX Ga 256/10 jest niezgodny z prawem. Sąd Najwyższy podzielił praktycznie wszystkie zarzuty strony powodowej przedstawione w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (sygn. akt: V CNP 14/11). W uzasadnieniu wyroku zostało wskazane, że Sąd Najwyższy zgodził się z zarzutem skarżącej naruszenia art. 6 k.c., za uzasadniony uznał podniesiony zarzut obrazy art. 235 w związku z art. 382 k.p.c., jak również samego art. 382 k.p.c., a nadto podzielił zarzut, że Sąd Okręgowy naruszył podstawowe reguły postępowania dowodowego.

Powódka wezwała pozwanego Skarb Państwa – Prezesa Sądu Okręgowego pismem z dnia 2 kwietnia 2012r. do zapłaty kwoty 59.861,02 zł. wraz z odsetkami ustawowymi tytułem odszkodowania za wydanie przez Sąd Okręgowy w (...) w wyroku, który został uznany za niezgodny z prawem. Pozwany odmówił zapłaty odszkodowania.

Powódka w dniu 13 czerwca 2012r. złożyła w Sądzie Rejonowym K. w (...) pozew, w którym dochodziła od pozwanego Skarbu Państwa zasądzenia na jej rzecz kwoty 62.261,02 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 49.882,02 zł za okres od dnia 22 stycznia 2008r. do dnia zapłaty, od kwoty 2400 zł od dnia 20 maja 2012r. do dnia zapłaty i od kwoty 9979 zł od dnia 19 kwietnia 2012r. do dnia zapłaty. Wyrokiem z dnia 27 września 2012r. Sąd Rejonowy K. w (...) zasądził w całości na rzecz powódki od pozwanego należność główną, natomiast w zakresie dochodzonych odsetek ustawowych od poszczególnych należności głównych, to oddalone zostało jedynie żądanie zasądzenia odsetek od kwoty 49.882,02 zł za okres od dnia 22 stycznia 2008r. do dnia 18 kwietnia 2012r. Od powyższego wyroku apelacje wniosły obie strony. Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 18 września 2013r., wydanym w sprawie o sygn. akt III Ca 816/13 zmienił zaskarżony wyrok:

- w punkcie 1 w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 55.977,02 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 53.577,02 zł od dnia 19 kwietnia 2012r. i od kwoty 2400 zł od dnia 20 maja 2012r.,

- w punkcie 3 w ten sposób, że w miejsce kwoty 6731 zł zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 6058 zł, oddalając apelację pozwanego w pozostałym zakresie i apelację powódki.

Z uzasadnienia tego wyroku wynikało, że przyjął Sąd Okręgowy, iż powódka na skutek wydania wyroku z dnia 12 sierpnia 2010 r. przez Sąd Okręgowy w (...) poniosła szkodę, bowiem gdyby nie niezgodne z prawem orzeczenie, powódka uzyskałaby tytuł wykonawczy względem pozwanej B. B. i możliwość dochodzenia zapłaty należności na drodze przymusowej wraz z odsetkami i kosztami procesu. Tymczasem nie dość, że powódka nie uzyskała zapłaty za dostarczone B. B. meble, to jeszcze musiała na jej rzecz zwrócić koszty procesu. Nadto meble dla B. B. to były meble na zamówienie, wykonywane przez różnych podwykonawców, którym powódka musiała zapłacić. Powódka wobec prawomocnego oddalenia powództwa przeciwko B. B. o zapłatę za dostarczone meble nie ma żadnych możliwości prawnych do ponownego wytoczenia powództwa przeciwko tej pozwanej - sprawa została prawomocnie osądzona.

Na poniesioną przez powódkę szkodę składała się: należność za dostarczone meble w kwocie: 49.882,02 zł., koszty sądowe postępowania pierwszoinstancyjnego tj. opłata sądowa od pozwu w kwocie 2.495 zł., koszty zastępstwa prawnego za postępowanie pierwszoinstancyjne w kwocie 2.400 zł. i kwota 1.200 zł. odpowiadająca wysokości kosztów zastępstwa prawnego powódki w postępowaniu apelacyjnym, których na skutek niezgodnego z prawem oddalenia powództwa powódka nie otrzymała.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sądu sporne pozostawało jedynie to, czy powódce na skutek wydania niezgodnego z prawem orzeczenia z dnia 12.08.2010 r. przez Sąd Okręgowy w (...), została wyrządzona szkoda

stanowiąca równowartość skapitalizowanych odsetek liczonych od dnia 22 stycznia 2008r. do dnia 18 kwietnia 2012r. od kwoty 49.882,02 zł, która to należność odszkodowawcza nie był objęta powództwem rozpoznawanym przez Sąd Rejonowy K. w (...) i Sąd Okręgowy w G..

Zgodnie z art. 417¹ § 2 k.c. jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. W niniejszej sprawie powódka uzyskała prejudykat w postaci wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25.01.2012r. stwierdzającego niezgodność z prawem wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia 12.08.2010 r. Uwzględnienie skargi i stwierdzenie niezgodności z prawem badanego orzeczenia - nie eliminuje tego orzeczenia z obrotu prawnego, lecz otwiera drogę do dochodzenia odszkodowania. Podkreślić jednak należy, że uzyskanie takiego prejudykatu nie stanowi materialnoprawnej podstawy roszczenia o odszkodowanie. Słusznie podnosił pozwany, że skoro formalną przesłanką do uwzględnienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem jest uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody a nie jej udowodnienie, to możliwa jest sytuacja kiedy sąd powszechny, pomimo uwzględnienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, oddali powództwo odszkodowawcze wobec nieudowodnienia, że szkoda została wyrządzona na skutek wydania prawomocnego orzeczenia, lub nie udowodni jej wysokości.

W ocenie Sądu Okręgowego powódka w niniejszej sprawie udowodniła wszystkie przesłanki odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa zgodnie z art. 417 § 1 k.c. Szkoda wyrządzona powódce wynika z niezgodnego z prawem prawomocnego oddalenia jej powództwa przeciwko B. B.. Gdyby nie niezgodne z prawem orzeczenie Sądu Okręgowego w (...) z dnia 12.08.2010r., to powódka uzyskałaby tytuł wykonawczy przeciwko B. B. i byłaby uprawniona do żądania od dłużniczki zapłaty nie tylko kwoty należności głównej 49.882,02 zł., ale również ustawowych odsetek od dnia wymagalności roszczenia, to jest od dnia 22.01.2008 r. do dnia zapłaty, tak jak uprzednio wyrokiem z dnia 11.03.2010 r. orzekł Sąd Rejonowy w D., w sprawie o sygn. akt V GC 425/09. Zatem powódka poprzez prawomocne niezgodne z prawem oddalenie jej powództwa utraciła możliwość zaspokojenia swojej wierzytelności od B. B.. Pomiędzy wydaniem niezgodnego z prawem orzeczenia a wyrządzoną powódce szkodą istnieje niewątpliwie adekwatny związek przyczynowy. Powódka w niniejszym procesie udowodniła, że gdyby nie niezgodne z prawem orzeczenie, to istniałaby szansa na wyegzekwowanie należności od B. B., tak jak to nastąpiło w innym procesie, który toczył się pomiędzy tymi samymi stronami, gdzie B. B. po przegraniu procesu uregulowała całość należności nawet bez konieczności wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Podkreślił Sąd Okręgowy, że okoliczności faktyczne stanowiące przedmiot rozpoznania i rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie są identyczne z podstawą faktyczną roszczenia, o którym rozstrzygnięto prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego K. w (...) z dnia 27 września 2012r., sygn. akt I C 843/12 zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 18 września 2013r., sygn. akt III Ca 816/13. Okoliczności faktyczne, które stanowiły zatem przedmiot rozpoznania i rozstrzygnięcia w sprawie wyżej wymienionej objęte były w niniejszej sprawie mocą wiążącą wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 18 września 2013r. zgodnie z art.365 § 1 k.p.c. Tym samym ustalenia faktyczne dotyczące wyrządzenia powódce szkody poczynione przez Sąd Okręgowy w G. wiązały Sąd rozpoznający niniejszą sprawą. Jediną kwestią nie objętą mocą wiążącą poprzedniego wyroku jest kwestia zakresu szkody wyrządzonej powódce poprzez niemożność przez nią wyegzekwowania odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia przez B. B.. Nie ma wątpliwości, że szkoda powódki w postaci nie uzyskanej należności odsetkowej ustalona winna zostać w ten sposób, że odsetki wyliczone powinny zostać począwszy od dnia 22 stycznia 2008 r., czyli od dnia wymagalności należności głównej. Sporna natomiast była między stronami data końcowa wyliczenia należności odsetkowej stanowiącej szkodę. Zdaniem pozwanego powódka nie wskazała, w jakiej dacie byłaby możliwa egzekucja przeciwko dłużniczce B. B., a wykazanie tej daty ma znaczenie dla wysokości dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia. Pozwany podkreślił, że jeśli -jak twierdziła powódka - udało się jej wyegzekwować roszczenie np. w 2010 roku, to oczywistym jest że odsetki od tego roszczenia nie mogłyby się dalej naliczać, podczas gdy powódka naliczyła je do dnia 18 kwietnia 2012r. W ocenie Sądu kwestia daty potencjalnego spełnienia świadczenia przez dłużniczkę dla ustalenia rozmiaru szkody nie ma znaczenia, albowiem w istocie na skutek niezgodnego z prawem wyroku Sądu Okręgowego w (...) nie doszło ani nie mogło dojść do spełnienia świadczenia umownego w wyniku wykonania powyższego wyroku, tym samym opóźnienie

w spełnieniu świadczenia skutkuje szkodą stanowiącą równowartość odsetek ustawowych do momentu naprawienia szkody.

O odsetkach ustawowych od należności głównej orzeczono na podstawie art.481 k.c. w zw. z art.455 k.c. Roszczenie odszkodowawcze ma charakter roszczenia bezterminowego, a zatem jego wymagalność uzależniona jest od wystosowania wezwania do zapłaty przez wierzyciela. W niniejszej sprawie powódka wezwała pozwanego do spełnienia świadczenia wezwaniem z dnia 19 listopada 2013r., które doręczone zostało pozwanemu w dniu 21 listopada 2013r., zakreślając trzydniowy termin do spełnienia świadczenia. Pozwany odmówił zapłaty, tym samym żądanie zasądzenia odsetek od dnia wytoczenie pozwództwa, które nastąpiło w dniu 13 stycznia 2014r. – jest uzasadnione.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2 wyroku na podstawie art.98 k.p.c., zasądając od pozwanego jako przegrywającego na rzecz powódki kwotę 3760,00 zł, na którą to kwotę składa się opłata od pozwu w wysokości 1343,00 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego 17,00 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2400,00 zł stanowiące stawkę minimalną wynagrodzenia radcy prawnego.

W apelacji od tego orzeczenia pozwany zarzucał naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 417¹ § 2 k.c. w związku z art. 6 k.c. i art. 361 § 1 i 2 k.c. przez zasądzenie odszkodowania w sytuacji, gdy powódka nie wykazała szkody ani co do zasady, ani co do wysokości, a także w sytuacji gdy powódka nie uprawdopodobniła szkody w tej części w toku postępowania wywołanego skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Naruszenie przepisów art. 417¹ § 2 w związku z art. 361 § 1 i 2 k.c. miało również nastąpić – według apelującego - przez przyjęcie, że kwestia daty potencjalnego spełnienia świadczenia przez dłużniczkę B. B. nie ma znaczenia dla ustalenia rozmiaru szkody. Pozwany zarzucał także naruszenie art. 363 § 2 k.c. przez zasądzenie odsetek od odszkodowania od dnia 13 stycznia 2014r. do dnia zapłaty w sytuacji, gdy roszczenie powoda ma charakter odszkodowawczy i najwcześniejszym momentem od którego można naliczać odsetki jest dzień ustalenia wysokości świadczenia, a zatem dzień wydania wyroku. Pozwany podniósł także zarzut naruszenia przepisu prawa postępowania, a to art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzącą do przyjęcia, że możliwa była egzekucja należności odsetkowej, a w konsekwencji, że powódka wykazała szkodę i związek przyczynowy, pomimo że powódka nie przeprowadziła na tę okoliczność żadnych dowodów.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany domagał się zmiany zaskarżonego wyroku przez oddalenie pozwództwa w całości, zmianę rozstrzygnięcia o kosztach przez zasądzenie ich od powódki na rzecz pozwanego, a także o zasądzenie kosztów za II instancję. Ewentualnie wnosił o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Powódka wносиła o oddalenie apelacji i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż bezzasadnie zarzuca apelujący, że powódka nie wykazała szkody co do zasady. Podkreślenia wymaga powołanie się w motywach zaskarżonego orzeczenia na moc wiążącą prawomocnego wyroku Sadu Okręgowego w G. z dnia 18 września 2013r., wydanego w sprawie III Ca 816/13. Poprawności zastosowania przy dokonywaniu oceny prawnej w niniejszej sprawie przez Sąd Okręgowy przepisu proceduralnego jakim jest art. 365 § 1 k.p.c. apelujący nie zakwestionował, zaś zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, co oznacza, że „w odniesieniu do kwestii procesowych w postępowaniu apelacyjnym znaczenie mają tylko takie uchybienia prawu procesowemu, które zostały podniesione w apelacji i nie są wyłączone spod kontroli na podstawie przepisu szczególnego. Sąd Apelacyjny może wziąć pod uwagę uchybienia procesowe popełnione przez sąd pierwszej instancji jedynie na zarzut podniesionym w apelacji. Bez ich podniesienia zarzutów tych nie może rozważać, chociażby w jego ocenie miały one wpływ na wynik sprawy (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., zasada prawna, III CZP 49/07, OSNC 2008, Nr 6, poz. 55).” – postanowienie Sądu Najwyższego z 6 sierpnia 2015r. V CSK 677/14. Jak wynika z motywów Sądu Okręgowego w (...) ustalenia faktyczne dotyczące wyrządzenia powódce szkody poczynione przez Sąd Okręgowy w

G. wiązały Sąd rozpoznający niniejszą sprawę. Z ustaleń tych natomiast wynikało, że szkoda powódki wyrządzona jej przez wydanie niezgodnego z prawem orzeczenia zmieniającego wyrok zasądający dochodzone od B. B. świadczenia w orzeczenie oddalające powództwo polegała na niemożności wyegzekwowania od B. B. świadczenia zasądzonego wyrokiem Sądu Rejonowego w D. z dnia 11 marca 2010r. Ocena prawna dochodzonego od Skarbu Państwa roszczenia odszkodowawczego dokonana w wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 18 września 2013r., wiążąca zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. Sąd rozpoznający roszczenie w niniejszej sprawie między tymi samymi stronami i wynikające z tego samego zdarzenia, nakazywała przyjąć za spełnione wszystkie przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego Skarbu Państwa, a zatem i tę która wymagała wykazania od powódki, że gdyby Sąd Okręgowy nie wydał niezgodnie z prawem wyroku oddalającego jej powództwo, istniała możliwość wyegzekwowania od B. B. świadczenia zasądzonego wyrokiem Sądu Rejonowego w D. z dnia 11 marca 2010r. Wyrokiem tym zasądzono od B. B. na rzecz powódki odsetki ustawowe od kwoty 49 882, 02 zł. od dnia 22 stycznia 2008r. do dnia zapłaty. Niemożność wyegzekwowania roszczenia odsetkowego wskutek wydania wyroku niezgodnego z prawem stanowi „niewątpliwie” – jak to określił Sąd Okręgowy szkodę powódki, a jedyną sporną, bo pozostającą poza zakresem związania wynikającym z art. 365 § 1 k.p.c. kwestią jest ustalenie zakresu szkody, czyli ustalenie daty, w której potencjalnie możliwe byłoby uzyskanie przez powódkę zasądzonego świadczenia, gdyż data tego zdarzenia determinowałaby datę końca biegu zasądzonych odsetek. W zakresie kwestionowanego w apelacji przyjęcia przez Sąd Okręgowy braku istotności ustalenia daty końcowej biegu odsetek, apelacja pozwanego w tej części oceniona została przez Sąd Apelacyjny jako uzasadniona, ponieważ prezentując takie stanowisko naruszył Sąd Okręgowy art. 361 § 1 i 2 k.c. Przepis ten stanowi, że zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, a w powyższych granicach naprawienie szkody obejmuje także korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Skoro zdarzeniem wyrządzającym szkodę było wydanie niezgodnego z prawem wyroku, mocą którego oddalono powództwo kierowane przez powódkę przeciwko B. B., należało przyjąć że szkoda powódki nie powstałaby, gdyby Sąd Okręgowy w (...) wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2010r. wydanym w sprawie XIX Ga 256/10 oddalił apelację pozwanego B. B.. Wówczas bowiem powódka wobec uprawomocnienia się wyroku z 11 marca 2010r. uzyskałaby możliwość wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Mając na uwadze fakt, że u podstaw przyjęcia jako wykazanej możliwości uzyskania od B. B. całego zasądzonego świadczenia był fakt zastosowania się przez B. B. do innego orzeczenia w tamtym czasie zapadłego, przyjął Sąd Apelacyjny, że uzyskanie przez powódkę świadczenia byłoby możliwe około 15 sierpnia 2010r. Prawidłowo wyliczone odsetki za okres od 22 stycznia 2008r. do 15 sierpnia 2010r. wynoszą zatem:

-za okres od 22 stycznia 2008 do 14 grudnia 2008r. (okres obowiązujących odsetek w wysokości 11,5% rocznie) -**4900 zł.**, czyli 0,031% dziennie od sumy 49 882,02 zł. = 15,46 zł. dziennie pomnożone przez 317 dni..

- za okres od 15 grudnia 2008r. do 14 sierpnia 2010r. włącznie, czyli 604 dni pomnożone przez stawkę dzienną odsetek 17,46 zł. – daje kwotę **10 545,45 zł.** (w tym okresie obowiązywały odsetki w wysokości 13% rocznie).

Łącznie powódce należna była z tytułu zasądzonych odsetek, których nie uzyskała wobec wydania niezgodnego z prawem wyroku kwota 15 445,45 zł. i taką kwotę należało zasądzić jako wyrównanie poniesionej przez powódkę w tym zakresie szkody.

Na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zaskarżony wyrok podlegał zmianie przez zasądzenie kwoty 15 445,45 zł. z żądanymi przez powódkę ustawowymi odsetkami za opóźnienie w zapłacie, poczynając od 13 stycznia 2014r. W tym miejscu odnosząc się do zarzutów apelacji dotyczących daty początkowej biegu odsetek za opóźnienie w zapłacie zasądzonej wyrokiem kwoty odszkodowania wskazać należy, że w pełni prawidłowo przyjął Sąd Okręgowy, iż powódka domagając się odszkodowania ma prawo domagania się odsetek za opóźnienie w zapłacie, a to zgodnie z art. 481 § 1 k.c. Prawidłowo także przyjął Sąd Okręgowy, że zgodnie z art. 455 k.c. stanowiącym, że „jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania”, powódka miała prawo domagania się zasądzenia odsetek od daty określonej w wezwaniu pozwanego do zapłaty odszkodowania. Chociaż powódka wzywała pozwanego do zapłaty w listopadzie 2013r., to w niniejszym postępowaniu domagała się zasądzenia odsetek od daty późniejszej czyli od wniesienia pozwu, zatem

zmieniając wysokość zasądzonego odszkodowania Sąd Apelacyjny powtórzył datę początkową biegu odsetek jako 13 stycznia 2014r., które należne są do dnia zapłaty zasądzonego odszkodowania.

W pozostałym zakresie powództwo jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu na mocy art. 417¹ § 2 k.c. w związku z art. 361 § 1 i 2 k.c.

Wobec częściowego uwzględnienia żądania zmianie także uległo orzeczenie o kosztach procesu. Powódka utrzymała się z roszczeniem w 57%, zatem powinna ponieść 43% wszystkich kosztów procesu, które wyniosły 6160 zł. Powódka powinna ponieść 2649 zł., a poniosła 3760 zł., zatem zgodnie z regułą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu, wyrażoną w art. 100 k.p.c. pozwany winien zwrócić powódce 1111 zł.

W pozostałym zakresie apelacja jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu na mocy art. 385 k.p.c.

Na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. koszty postępowania apelacyjnego wzajemnie zniesiono, ponieważ koszty tego postępowania strony poniosły w tej samej wysokości (wynagrodzenie pełnomocników) a zapadłe rozstrzygnięcie pozwala na uznanie, że każda ze stron wygrała i uległa jednocześnie w stosunku zbliżonym do połowy.

SSA Anna Bohdziewicz SSA Małgorzata Wołczańska SSA Elżbieta Karpeta